

Stockholmi Eesti Päevalehes 1992 ilmunud ülevaade olukorrast Salme ja Sulevi asundustes. Samuti: Leselidze (Konnaküla). Adler. Sotši. Kalmus. Oletused, et eestlasi üritatakse Abhaasiast minema ajada. Rahvustevahelised suhted. Digiteeris A. Aule, kirjaviis muutmata.

Stockholmi Eesti Päevaleht (nr. 30), 15. aprill 1992, lk. 6

Surve Kaukaasia eestlastele

Teatavasti asuvad Musta mere ääres Adleri, Sotshi ja Suhhumi ümbruses eesti külad Salme, Sulevi, Punane Lageda jt.

Salme ja Sulevi külad asuvad Venemaa Krasnodari kraist vaid kümnekonna kilomeetri kaugusel, kohati aga otse vastu Venemaad — poole kilomeetri kaugusel, teisel pool jõge ongi Krasnodari krai. Sügisel sõidetakse siin läbi jõe koolme otse autoga, lastiks mandariinid või muu keelatud kaup.

Siia ei ole viimase ajani ulatunud Tbilisi ega ka Suhhumi rahutused, ei ole seni olnud paugutamist ega granaatide plahvatusi. Mõnikord jääb isegi mulje, et Tallinnas on pimedal ööl ohtlikum liikuda kui Adleri linnas või Lesselidze — kohalikus eestlaste keelepruugis — Konnaküla alevikus. Viimane asub otse Musta mere rannikul.

Viimasel ajal on aga kohalikele eestlastele teinud muret tendentsid vähemusrahvuste äraajamiseks, mis küll seniajani on toimunud suuliste hoiatustena. Olevat isegi ette välja valitud abhaasid, kes saavad majade omanikeks kui eestlased peaksid välja kolima.

Asja muudab keeruliseks see, et abhaaside kõrval elab siin rohkesti ka teisi vähemusrahvusi, näiteks armeenlased, venelased, ukrainlased, grusiinlased jt.

Põhilised vastuolud on siiski abhaaside ja grusiinlaste vahel. Lausa lööminguks pole veel läinud, kuid tuli tuha all hõõgub. Pealegi on siin abhaase kogu rahvastikust alla poole.

Kohalik Kalmuse nimeline eestlane rääkis murelikult, et kohalikele eestlastele püütakse avaldada vaikset survet. Olevat ka selline kava, t kui siin Gruusia poolel hakatakse eestlasi tõsiselt ära ajama, antavat uus maja või korter Venemaa servas paiknevas Adleris. Seal olevat asjaajamine veidi demokraatlikum.

Armeenlased aga teesklevad, et nad pole seda äraajamise juttu kuunudki. Seevastu on siinsed armeenlased suurepärased kauplejad ja sõidavad oma kaubaga pool Venemaad läbi. Käiakse Vorkutas, Minskis, Tallinnas ja mujal.

Viimasel ajal on kohalikku rahvast meelitanud ka ärireisid Türgimaale. Siin on suured kursivahed nagu Eestis ja näiteks Soomes.

Varem käis Sotshi ja Tallinna vahel otse lennuk, kuid nüüd on sõidupilet meeletult kalliks aetud — hind on ligi 4000 rubla. Võrdluseks võib nimetada, et keskmine pension on praegu 700–800 rubla.

Paljud siinsed eestlased tegelevad lilledega, kusjuures enamasti kasvatatakse mitut sorti nartsisse.

Aga seni on elu ja ümbruskond olnud suhteliselt rahulik.

HEINO JAAGUSILD